

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. vsč na leto. Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katoľ. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 258.

V Ljubljani, v ponedeljek 9. novembra 1896.

Letnik XXIV.

Državni zbor.

Dunaj, 8. novembra.

Budgetni odsek

je v sobotni seji obravnaval o visokih, srednjih in ljudskih šolah. Naučni minister baron Gautsch v svojem govoru omenja, da se je letos manj slušateljev vpisalo na vseh vseučiliščih, in sicer na bogoslovskih oddelkih manj 16, na medicinskih celó 430 rednih in 56 izrednih slušateljev. Na juridičnih oddelkih pa se je število slušateljev pomnožilo za 7 rednih in 71 izrednih, na modroslovskih za 191 rednih in 2 izredna. Na tehničnih visokih šolah se je število pomnožilo za 375. Minister dalje naglašja, da bode naučna uprava skrbela za primerno uravnavo tehničnih šol ter kmalu predložila načrt zakona glede varstva inženerskega naslova. Glede ženskih študij dostavlja minister, da bode to vprašanje še tekom tega šolskega leta rešeno. Naučna uprava misli celo onim ženskam pogojno dovoliti vstop na vseučilišče, ki sicer nimajo zrelostnega izpričevala, pa so dovršile učiteljske pripravnice.

Posl. dr. Kaizl omenja, da so učenke prve dekliške gimnazije v Pragi letos naredile zrelostne izpite, pa so jih le kot hospitantinje vsprejeli na vseučilišče. Govornik želi, naj se te dekleta vsprejmo kot redne slušateljice ter puste tudi k doktorskim izpitom na modroslovskem in medicinskem oddelku. Priporoča dalje, naj vlada vzame v svojo upravo rudarski akademiji v Příbramu in Ljubnem, ustanovi češko vseučilišče za Moravsko ter vpelje češke paralelke na tehniki v Brnu.

Posl. Lupul priporoča ustanovitev medicinskega oddelka na vseučilišču v Črnovicah.

Minister baron Gautsch odgovarja glede vseučilišča na Moravskem, da treba denarja in učnih močij. V prvi vrsti treba spopolniti češko vseučilišče

v Pragi, in potem bode mogoče misliti na novo vseučilišče na Moravskem, kjer se je v zadnjem času toliko ublažilo narodnostno nasprotje med Nemci in Čehi, da se učenci v obče uče obeh deželnih jezikov. Istotako bode treba misliti na posebno češko tehniko v Brnu. Ko je še posl. Mauther priporočal spopolnitev tehnične šole na Dunaju, je odsek vsprejel „visoke šole“.

Na to se prične razprava o srednjih in ljudskih šolah.

Naučni minister omenja, da se je v preteklem šolskem letu število učencev na srednjih šolah pomnožilo za 2285, in sicer za 1304 na gimnazijah in za 981 na realkah. Pravilno potrjenih učiteljskih kandidatov je sedaj z nemškim poučnim jezikom 156, z italijanskim dva, s češkim 140, s poljskim 24, z rusinskim in rumunskim po 1, skupaj 324, preskušanih učiteljskih kandidatov s slovenskim in hrvatskim poučnim jezikom ni nobenega. Konečno minister dostavlja, da bode v kratkem poddržavljena deželna gimnazija v Ljubnem.

Poslanec Povše obžaluje pomanjkanje učnih močij za slovenska predavanja, priporoča, naj se ljubljanska nižja gimnazija spopolni v osemrazredno, ker je višja itak prenapolnjena, ter razširi in spopolni c. kr. obrtna strokovna šola. Konečno obžaluje, da je vlada odtegnila svojo podporo strokovni šoli v Kočevju ter priporoča, naj vlada to šolo poddržavi.

Posl. Fux se pritožuje, da Čehi na svoje stroške v nemških krajih na Moravskem ustanavljajo češke srednje šole, ter se zaleti ob celjsko slov. gimnazijo, ki je po njegovi trditvi le za poslovenjenje celjskih nemskutarjev. On je mnenja, naj se ta gimnazija opusti, ker ni dovolj učencev in tudi ne večjih močij, zato predlaga, naj se črta znesek 14.450 gld. za Celje in izredna zneska 700 in 400 gld.

Posl. grof Palffy in Pacak toplo priporo-

čata, naj vlada dovoli pravico javnosti češki Komeskega šoli na Dunaju, ki obstoja že 13 let ter ima 7 razredov z vsprejemanjem in 857 učencev.

Naučni minister baron Gautsch pojasnuje, da so naučni upravi znane razmere glede ljubljanske gimnazije, kakoršne je slikal posl. Povše, in upravi je mnogo na tem, da se v najkrajšem času ta zadeva uravna povoljno. Isto velja tudi glede botaničnega vrta v Ljubljani. Z ozirom na predlog posl. Fuxa, naj se črta svota za slovensko-nemško gimnazijo v Celju, odgovarja minister, da vlada v to ne dovoljuje že iz razlogov šolske uprave, kajti popolno krivično bi bilo, ako bi se mahoma odvezl pouk 103 učencem, ki pohajajo sedaj ta zavod. S tem samo, meni minister, je že dovolj označeno njegovo stališče napram temu predlogu.

Glede predloga za dovolitev javnosti Komeskega šoli na Dunaju odgovarja minister, da se ta zadeva reši v najkrajšem času v smislu predloga dež. šolskega sveta.

Vladni zastopnik, sekcijski načelnik grof Latour odgovarja na celo vrsto vprašanj glede obrtnih strokovnih šol.

Posl. Povšet u odgovarja, da preti strokovni šoli za lesno industrijo v Kočevju velika nevarnost, ker je nemški šulverein ustavil nadaljno podporo. Naučna uprava bode torej storila potrebne korake, da se dovoli ti šoli večja podpora, eventualno da se poddržavi. Glede preosnove strokovne šole za lesno industrijo v Ljubljani v drž. obrtno šolo odgovarja vladni zastopnik, posl. Povsetu, da je vlada storila potrebne korake iz lastne inicijative. Vlada se bode ozirala po možnosti tudi na druge opravičene želje.

Nato se je razprava prekinila in seja zaključila.

LISTEK

Južna Afrika.

Spisal P. Emanuel Drevenšek.

(Dalje.)

XVIII.

Osem dni plavalo je že to slabo brodovje po širokem morju v smeri proti Mozambique. Vreme bilo je silno lepo, veter pa neugoden in kmalu so krmili proti Sofali, ker jim je začel pohajati živež in ne bi shajali do Mozambique. V neki temni noči zadeli je čoln na kletčevino in precejšnja luknja je nastala, katero so zamašili z zametom, ker niso imeli drugega blaga. Voda silila je tako v čoln, da smo jo komaj sproti ven metali. Na večer osmega dne spoznali smo po raznih znamenjih, da je suha zemlja blizu. Da ne bi znova zadeli na kako kletčevino, sklenili smo tu se usidrati. A ker ni bilo sidra, spustili smo na dno na vrvi navezano vrečo s tolarji.

Z veseljem ugledali smo drugo jutro suho zemljo, pa v tem nastane silen vihar, ki nas je s toliko silo vrgel ob breg, da so se čoln in splavi razbili na drobne kose in smo se komaj, vsi utrujeni in izstradani, rešili na suho. Pred vsem postavili smo

križ, da se zahvalimo Bogu, ker nas je tako čudovito rešil, potem pa smo poiskali vode, da pogasimo silno žejo. Nekaj zamorcev, ki so bili tam blizu, se ni upalo nam približati, ker nas je bilo 75, dasi smo jim z raznim kretanjem skušali pojasniti, da nič hudega ne nameravamo.

Ko se jih je kakih 200 nabralo, so nas napadli. Nekateri naših so imeli meče, ter se hoteli s temi braniti, pa ker nismo imeli strelnega orožja, smo se naglo umaknili, ter se morali divjakom podati na milost in nemilost, zlasti ker je nekaj naših bilo od divjaških pušč zadetih. Ti so srdito planili nad nas, nam pobrali obleko in orožje ter dva izmed nas, ki sta se jim najbolj imenitna zdela, s seboj odpeljali.

Mi drugi pa smo jo skušali iz njih bližine pobrati in popolnoma nagi ter brez vsake jedi hodili smo polovico noči ob obrežju, nađejajoč se, da pridemo do kake reke, na kateri bi zadeli na kako portugalsko ladijo. Utrujeni in žejni nismo mogli več dalje ter smo popadali na tla. Nekateri smo se zarili v pesek, drugi so se pokrili z listjem, pa kaj prida ni zamogel nikdo zaspati. Ko se je zdanilo, hoteli smo dalje, kar nas obsuje tolpa Kafrov ter nas žene kakor živino v svoje kočje.

Pokazali smo jim, da smo lačni, in dali so nam na vodi skuhanega pšena, pa tako malo, da so neka-

teri nabrali otrobov ter naredili kruh iz njih. Srečen je bil, kdor je dobil košček tega čudnega v pepelu pečenega kruha. Več časa smo se tako za silo preživeli. Nikogar ni bilo, da bi ga bili zamogli poslati v kako portugalsko naselbino. Slučajno potoval je skozi tiste kraje sin nekega mohamedanskega poglavarja, tega smo prosili, naj nas odkupi grozovite sužnosti. Obljubil nam je, da bode njegov oče to storil. Nekateri naših pa so mej tem ubežali, kar je črnuhe tako razkačilo, da so nas pometali v neko ječo, v kateri nismo mogli po konci stati, ampak drug vrh družega smo morali ležati. Velika je bila lakota, katero smo morali prestajati, a še večja je bila vročina, ki je našemu telesu tako škodovala, da smo postali vsi hrastavi in smo mislili, da smo v kaki apneici, ali pa celo v vicah. V našo srečo prišel je že čez malo dni poglavarjev sel, ki nas je odkupil. Spustili so nas iz ječe, v kateri ne bili več dolgo živeli, in deloma po suhem, deloma po vodi prišli smo k mohamedanskemu poglavarju, ki nas je sicer prijazno vsprejel, pa ker sam ni bil posebno bogat, zamogel nam je vsak dan dati le komaj polno pest riža ali pšena. Pomanjkanje potrebne hrane, posledice prestanih naporov in v teh krajih neznosna vročina, vse to provzročilo je mej nami nevarne bolezni in mnogo jih je pomrlo na suhem, ki so se ubranili smrti na morju. Od redovnikov

Shod volilcev.

Iz St. Petra na Pivki, 8. nov.

Danes se je vršil v prostorih gosp. J. Špilarja shod, ki sta ga sklicala gg. deželna posl. J. Zelen in Fr. Modic. Volilcev je bilo ogromno število, da se je kar trlo v obeh sobanah in ob odprtih oknih. Predsednik shodu je bil č. g. župnik I. Sajevec, njegov namestnik g. M. Penko, vladni komisar pa g. okr. komisar Venedictor.

Gosp. posl. Zelen je pojasnil razmere dež. zbora in ob splošnem odobravanju poljudno razložil razprave dež. zbora o prisilni legalizaciji, zavarovalnici, poldnevem pouku in dr. Označil je krepko ljubezen nemškutarsko-narodno-liberalnih poslancev in njihovih zaveznikov. — Posl. Modic pa je v gibčni besedi poročal o svojem delovanju ter posebno obširno govoril o vodovodih.

Poročili ste bili tako stvarni in temeljiti, da sta na prvi mah poslanca dokazala, kako izvrstno umevata svojo nalogo. Sposobna sta za vsak referat o kmečkih zadevah in s svojim nastopom najboljše kažete, kako neumno, zlobno in žaljivo neresnično je očitjanje, da nimamo za delovanje sposobnih mož v dež. zboru. Zato so jima tudi doneli navdušeni „živio“-klici, ko ju je predsednik v imenu zbranega ljudstva prisrčno zahvalil.

G. kurat Zupan je priporočal uravnavo Pivke in žalostno usodo izseljencev v Ameriki. Prof. dr. J. Krek pa je krepko in ognjevit pokazal slabe strani soc. demokracije.

Soc. demokrati so poslali k shodu svojega agenta E. Kristana, liberalci pa dr. Treota pisarja iz Postojine in nekaj druge golobradate mladine. Ze v začetku se je strahovito blamiral pisar Petrič, ki je oporekal kot jurist, da se je shod prej začel vršiti, kakor je dospel vladni komisar; poštni vlak je imel namreč 1 uro zamude, shod pa je bil napovedan ob 3¹/₂ uri. Ravno tako je drugi pisar Starce hotel g. posl. Modicu brati levite s cepidlačenjem, češ da ni g. poslanec prebral vseh stenografičnih zapisnikov o vravnavi Pivke. A tudi on je doživel blamažo, katero sta mu poslanec in predsednik naklonila. Volilci so takoj spoznali namero kričačev iz Postojine ter z ne ravno prijaznimi pozdravi pokazali nevoljo nad vsiljenci.

Sodrug Kristan se je zglasil k besedi in silno mučen položaj je bil zanj, ko je moral pikremu in zavestnemu govoru dr. Kreka ves čas vis-a-vis požirati grenke kapljice govornikove in zbadljivke zbranega občinstva. Zbrani volilci bi bili sicer radi doživeli to veselje, da bi bil sodrug Kristan ob slovesnem govoru zoper klerikalce letel čez rame na cesto, smilil pa se je g. predsedniku ubogi K., storil mu je to ljubav, da je zaključil debato in tako dosegel, da je Kristan po tleh, namesto po ramah odšel uzaljenega srca. Kot pesnik bode gotovo našel dovolj tvarine iz današnjega večera. Ljudstvo je bilo silno razburjeno.

Prošli petek je bil sklican plačani agent Kristan železničarski javni shod pri nas, katerega se je vdeležilo kakih 80 oseb. Duhovnik seveda noben ni dobil vabila. Kristan je pri tem shodu tako zabav-

ostal sem le jaz in jeden dominikanec in komaj sva imela toliko moči, da sva ostale zagrebla. Slednjič se prikaže portugalska ladija, ki je poglavarju povrnila za nas izplačano odkupnino, nam dala obleke in živeža ter nas dovedla v Suabo, koder smo našli naše sopotnike in sotrpine, ki so že pred nami tja prišli. Od tu nas je poslal poveljnik katerega skrbi za ponesrečene ne moremo dovolj prehvaliti, v Seno, koder smo si v dobrem zraku utrdili oslabele zdravje. Jaz in oni drugi misijonar opravljala sva po možnosti duhovska opravila in ko sva popolnoma ozdravela, podala sva se v Mozambique, od koder nas je iz Portugalske prihajajoča ladija odpeljala v mesecu avgustu l. 1586 v Goo." Tako pripoveduje jezuit Pero Martinez.

Pustimo sedaj misijonarje in ostale, katerim se je ladija razbila, kajti niso bili niti prvi niti zadnji, katerim se je tako godilo. Opomnimo le na nemški parobrod „Emin“, kateri je ravno v teh krajih brčkone popolnoma zginil z vsem moštvo v valovih, ker sledu se ni našlo o njem nobenih.

V naslednjem bomo povzeli iz poročila dominikanca Joas des Santos, ki je bil skoraj sodobnik slavnega Silveira v Južni Afriki mej Kafri, nekaj črtic o njih šegah in navadah, ki so različne od onih, ki jih imajo sedanji Kafri.

(Dalje sledi.)

ljal proti duhovstvu, nazivajoč je „die schwarze Bande, Heuchler, Schwindler“ v svojem nemškem in podobno tudi v slovenskem govoru, da je bila večina poslušalcev nejevoljna. Ko so možje izražali svojo nevoljo, so kričali Kristanovi pristaši: Samo Kristan ima besedo. In res je govoril on sam.

Med ljudstvom je jelo vreti, ko so izvedeli, kakšne nauke prodaja plačani socijalni demokrat iz Ljubljane. In ko so ga ugledali na shodu, da je prišel zopet hujskat, so bili tako razjarjeni, da so ga takoj naravnost ven podili. Če bi mu bil predsednik dal besedo, bi se bilo bati najhujšega. Se tako mu je moral pri odhodu pripraviti pot domači duhovnik, ker je njegovo zbadanje silno razburilo ljudstvo. O tem naj sodi kedo kakor hoče, toda to mora vsak priznati, da ima ljudstvo pravico pokazati, da ne mara socijalno demokratične sleparije. In to je v Sempetru zbrano kmečko ljudstvo pokazalo. Pošteni, značajni možje umevajo, da si morejo v tem oziru le sami pomagati, ker vlada se dela nasproti soc. demokratom tako objektivno, da se zdi, kot bi se jih grozno bala. Krščansko ljudstvo mora torej samo pokazati, da se jih ne boji. Kristan bi bil to tudi občutljivo izvedel in on bi moral biti predsedniku najbolj hvaležen, da mu v teh razmerah ni dal besede.

Postojinski kričači pa bi bili vender le radi doživeli to, kar je g. predsednik Kristanu prihranil. Vrnili so se po shodu v zborovalne prostore zabavljat in nagajat. Pivčanom se je zdelo preveč in postojinski najeti mladinci so s Petričem načelu po rokah pivskih mož zleteli na cesto. Kdor išče, ta najde!

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. novembra.

Bodoči štajerski glavar. Nemško liberalna glasila, posebno pa štajerska „Tagespost“, si nikakor ne morejo tolmačiti, kako je mogoča napovedana sprememba v osebi štajerskega deželnega glavarja. Najbolj pa je vse zagrizenca užalila vest, da pride grof Wurmbbrand zato na mesto grofa Attemsa, ker Slovenci tako hočejo. Ta jeremijada slove nastopno: Ako je to poročilo resnično, potem je namenjeno Nemcem tako poniževanje, ki prisili vsakemu kri v glavo. Grof Attems uživa popolno zaupanje in zahteve narodnih nasprotnikov, naj se odstrani, ker sami tako žele, pomenja žaljenje nemške večine v deželi, kakor si huje misliti ne moremo. Ali naj se nihče ne ozira na želje večine samo radi tega, ker tako ugaja manjšini? Ali naj se oni, katerih zastopniki so ostali v deželnem zboru ter vestno delovali (!), najobčutneje žalijo na ljubo onim, ki so se delu odtegovali in stavkovali? — Tako in jednako se lamentuje v zgoraj imenovanem nemško-liberalnem glasilu ter se prizadeva, kakor koli dokazati, da bi bila največja politična pregreha, ako se ustreže želji Slovencev. Kliče se vlado na pomoč in predrzne celo naglašati, da bi se slovenski poslanci istotako vrnili v deželni zbor, ako mu predseduje grof Attems ali kedo drugi. Slovincem se ne sme spolniti niti jedna opravičena želja, katera bi jim vrhu vsega še prav malo koristila, Nemci pa se jeze pene, ako se jim skuša odvzeti le trohico pogostokrat protizakonitim potom priborjenih pravic. Potem naj pa vlada mir v deželi!

Kompromis v nižje-avstrijskem veleposestvu. Dolgo časa, že za volitev v Gorenji Avstriji, se je koval kompromis mej konservativnimi in liberalnimi veleposestniki, toda kakor je pokazal vseh sobotnega, burnega posvetovanja, je bilo zaman vse prizadevanje. Liberalna klika ni hotela odobriti vseh pogojev, katere so stavili konservativni zastopniki, ti pa niso hoteli privoliti v kompromis popolno brezpogojno. Ko sta obe stranki uvideli, da tako ni mogoče dospeti do sporazumljenja, so se sošli v soboto zastopniki k novemu posvetovanju, pri katerem bi se določili skupni kandidatje brez kompromisa. Iz konservativnega tabora je predlagal grof Falkenhayn naslednje može: Schmolck, baron Gudenus, baron Walterskirchen in grof Fries; ostali dvanaajsteri se pa priporočajo iz liberalne sredine. O tem predlogu se je vnela zelo dolga debata. Z vsilo so se mu protivili liberalni zastopniki, češ, da nima družega namena, kakor pripomoči protisemitom do dvetretjinske večine. Nato stavi zastopnik baron Doblhoff predlog, naj se nastavijo samo — liberalni kandidatje. Predlog se je vsprejel s 26 proti 18 glasovom ter se vsprejeli mesto konservativnih nastopni-

štirje kandidati: vitez Brenner, grof Kinsky, baron Suttner in baron Wächter. Konservativci so izjavili, da nastavijo prejšnje kandidate. Grofa Colloredo in Auersperg sta odložila svoja odborniška mandata. — Skoro gotovo se liberalna klika kmalu kesa, zakaj se ni udala zahtevam, kajti izmej 219 volilcev jih voli velika večina s pooblastili in toraj delna zmaga konservativcev ni popolno nemogoča.

Gališki deželni zbor se snide, kakor se iz Levova za gotovo poroča, koncem meseca decembra, da dovoli budgetni provizorij za nekaj mesecev bodočega leta. Deba tega zasedanja še ni določena, baje radi zelo zmedenih parlamentarnih razmer. Kaj pa namerava vlada z ostalimi deželnimi zbori? Ali nimajo vsi deželni zastopi nalogo, rešiti pred novim letom poleg nujnih predlog tudi letni proračun?

Novi predsednik Zveznih držav, minuli teden prvotno izvoljeni Garrett Hobart, šteje sedaj nekaj nad 50 let. Pred tridesetimi leti je študiral pravo, 1869 je postal odvetnik v Patersonu. Leta 1876 je bil izvoljen v državni senat, čegar predsednik je bil leta 1881. Leta 1884 je bil izvoljen Hobart zastopnikom New-Jerseya v republikanski narodni odbor, kjer je igral zelo odlično vlogo. Podpredsednik Zveznih držav je, kakor znano, ob jednem predsednik senata in, ako umrje predsednik ali se odpove predsedništvu, prevzame za čas štiriletne dobe vsa opravila predsednika. Tako se je zgodilo, ko je bil 14. aprila 1865 umorjen predsednik Lincoln in je prišel na njegovo mesto podpredsednik Johnson.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. novembra.

(Prevzvišeni knezoškof) so se odpeljali danes z brzovlakom na Dunaj k škofovskim posvetovanjem.

(Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji.) Župnija Vrhnika je podeljena č. g. Lovro Gantarju, župniku v Črmošnjicah. — G. dr. Aleš Ušeničnik, kaplan v Stari Loki, pride v Ljubljano k stolnici za vikarja in stolnega kaplana.

(Slovensko gledališče.) Jutri se bode predstavljala Funtkova, pri premijeri jako lepo uspela igrivna drama „Iz osvete“. Pričakovati je, da bode gledališče dobro obiskano, saj je igra vender delo domačega pisatelja in na čast slovenski književnosti. — V petek se bode predstavljala Hermana Sudermana sloveča igra „Dom“ (Die Heimat).

(Mestna višja dekliška šola v Ljubljani) je bila danes svečanostno otvorjena. Ob 1/4 11. je veleč. g. prof. dr. Ivan Svetina v cerkvi sv. Jakoba daroval z azistencijo slovesno sv. mašo, katere se je udeležilo mnogo odličnega občinstva. Ob 11. uri se je vršila v telovadnici II. mestne petrazrednice na Cozovi cesti slovesna otvoritev; prostorna dvorana je bila ukusno ozaljšana z zelenjem, v ozadju na vzvišenem prostoru je visela podoba presvetlega cesarja. Navzoči so bili: Kuratorij nove dekliške šole, dež. šol. nadzornik g. Suman, dež. sodišča predsednik g. Kočevar, ces. svetnik Murnik, lepo število narodnih dam in gospodov ljubljanskih ter gojenke z učiteljskim osebjem. Gospod župan Hribar v svojem navdušenem nagovoru naglašal pomen vrle ženske za družbo človeško; krščanstvo je žensko oprostilo krutih verig suženjstva ter jej odkazalo velevažno in sveto nalogo v družinskem krogu. Da more slovensko ženstvo laglje izvrševati to nalogo tudi v našem, socijalnem pogledu, treba je bilo višje dekliške šole. V ta namen je daroval g. Jos. Gorup znatno svoto 170.000 glid., za kar mu bodi hvaležen narod slovenski, hvaležne pa tudi gojenke, ki bodo deležne te dari. Tudi vis. naučno ministerstvo je naklonjeno temu novemu zavodu, kakor se je nedavno g. županu osebno izrazil naučni minister baron Gautsch, ter bode že s šolskim letom 1898/99 dovolilo primerno podporo. Konečno se g. župan spominja presvetlega cesarja, pod katerega premodrim vladarstvom se izvršuje ravnopravnost vseh narodov avstrijskih tudi v šoli in v katerega slavni spomin petdesetletnega vladanja l. 1898 bode z Najvišjim dovoljenjem dobila šola ime: „Frančiška Josipa I. mestna višja dekliška šola v Ljubljani“, ter v to zakliče trikrat: „Slava!“ Nato g. šol. ravnatelj dr. L. Požar v daljšem govoru naglašal važnost višje omike za slovensko ženstvo. Kakor Nemci, Čehi in drugi omikani narodi, tako morajo tudi Slovenci skrbeti, da narodno ženstvo dobi širše obzorje. Ne bodo se vzgajale v novi šoli

slovenske odvetnice, profesorice itd., marveč vrie slovenske matere in gospodinje, kajti po starem, v priprostem narodu vraslem pregovoru dobra gospodinja podpira hiši tri vogale. To je namen in naloga višje dekliške šole slovenske. Kakor novi ladiji, ki jo spuščajo v morske valove, žele srečo na njenih potih, istotako slovenski narod želi srečo in blagoslov božji novi šoli. Vodijo naj to ladijo tri zvezde vodnice: Vera v Boga, vera ljubezni, neomajljiva zvestoba do presvetlega cesarja in plamteča ljubezen do naroda slovenskega, do jezika materinskega. Bog vsegamogočni pa naj blagoslavlja mladi zavod, da postane v ponos in blagor narodu. Konečno g. ravnatelj polaga gojenkam na srce, da natančno izvršujejo svoje dolžnosti ter se vedno spominjajo onih, s katerih skrbjo in dobrotljivostjo se je osnoval zavod, v katerem bodo dobivale zdrav in koristen pouk za poznejše življenje. Po tem z odobravanjem vsprejetem govoru izroči g. župan novi zavod g. ravnatelju, pod katerega vodstvom bode gotovo prosperoval ter dosegel svoj vzvišeni namen. S tem je bila otvoritev dovršena. — Prostor v Cozovi hiši so sicer skromni, vendar preskrbljeni z vso novo moderno opravo za 30 gojenk. Doslej se jih je vpisalo 27. V nadi, da bode nova šola vzgojevala v versko-narodnem in dinastičnem duhu, želimo jej najboljšega vspeha.

(Iz Mengša) 7. nov. V Vašem nasprotnem listu, g. urednik, je brati včasih kako neresnično od vzhoda došlo novico „pod pečatom častne besede“. Ker Vam pa poročam samo resnične novice, torej naznanjam „nad pečatom častne besede“, da je bil včeraj „semenj sv. Lenarta“. Kramarjev je bilo kot po navadi lepo številca, samo jednega sem pogrešal, ki neke vrste blago iz papirja zastoj daje. Seveda v Mengeš prinesli svojo robo, mu ne kaže, je predalet in bi slabo opravil. Vsled tega ostane raje doli na Kranjsko-Stajerski meji. Tudi živine, vzlasti hrvaških buš, je bilo na izbiro. Posebno živahna kupčija je bila „na Hrvatih“ za prešiče, vzlasti plemene. Cena goveje živine je bila srednja, nekoliko večja za prašiče, ker je bilo mnogo prav čednih eksemplarov. — Čuje se, da dobimo v kratkem razsvitlavo v našem trgu. Gotovo bode vsakemu ustrezno, še ponočnim mušicam, vešam in komarjem. Ali bi ne bilo dobro in umestno, ko bi naši občinski možje nekoliko mislili na električno razsvitlavo? Razmere za to so jako ugodne. Bistrica, ki bi lahko gonila stroje, ni predalet; tovarne, ki bi poleg mnogo drugih hišnih posestnikov vpeljale novo razsvitlavo itd. Električna napreduje toliko, da njena razsvitljava čez nekoliko let ne bode nič novega po mestih in večjih trgih. In gotovo bi ne bilo napačno, ko bi bil naš lični trg mej prvimi, ne pa mej onimi, ki nazadnje capljajo. Toliko bolj, ker je petrolej vsled nepopisljivo grde židovske lakomnosti vedno dražji. Čemu neki vedno polniti judovske blagaje, ki nam vsikdar in povsodi več škodujejo kakor koristijo, katerih glavni namen je oduševanje. Začetek bi bil gotovo precej težek; a čez nekoliko let bi izhajali vsekako mnogo ceneje. — Če še pristavim, da je tudi pri nas že precej hladno, da „od Stajerca burja vsakoga hladi“, bodisi podplaninski rogovilež ali zagorski kimovček, spolnil sem svojo „nadpečatno častno besedo“.

(Iz Črnega Vrha.) Dne 5. novembra se je ponesrečil v cesarskem gozdu „Tisovec“ nad Zadlogom pri Črnem Vrhu 23 letni delavec Janez Rupnik iz Zadloga. Pehal je hlode po železnem tiru, pri tem padel, hlod ga zadene v glavo tako močno, da je 18 ur potem umrl.

(Za koga so pošte?) Pred kakimi osmimi leti se je nekdo v „Slovencu“ jako potegoval za vožno pošto iz Grosuplja po krški dolini v Novo Mesto. Dasi je bila ta misel pametna in praktična, vendar je ostala le na papirju, izpolnila se do danes še ni in se tudi nikdar ne bo: mož je pisal zastoj. Vožila je pošta po veliki cesti čez Višnjo Goro, Trebnje in druge vasi, katerih bi ne bila lahko pustila na strani. Danes so razmere drugačne postale. Temeiška dolina, revna na prirodnih zakladih, še revnejša na obrtniji, dobila je svojo železnico. Krška dolina pa ima dragocene vodne sile, tu je nekdanja obrtnija cvetela in še sedaj stoji par tovarn, seveda praznih; tu so mnogi veliki mlini, tu se sežaga velika množina lesa, ta dolina je danes od sveta od-

ločena, pozabljena. Dasi je v tej dolini pet e. kr. poštних uradov, vendar ni med njimi prave zveze in nobene vožne pošte. Dobro bi bilo, opozoriti sl. poštno vodstvo na to, kako sila nepraktično so pri nas vrejene poštne razmere. Iz Trebnjega v Žužemberk gre dvojni poštni voz na dan, trebanjski in žužemberški. V teh vozovih je potnik — skoraj bi rekel — bela vrana. To pa zato, ker je zveza med Žužemberkom in Trebnjem nenaravna, prisiljena, posebno odkar imamo dolensko železnico. Žužemberk in z njim cela krška dolina ima zvezo le z Zatičino in Stražo, oziroma Novim Mestom. Ako hoče kdo v Ljubljano ali v Novo Mesto, ne pojde nikdar v Trebnje, ampak ali v Zatičino ali pa na Stražo. — Poštna zveza Trebnje-Zužemberk je tudi nepriljučna. Ako hočeš iz Žužemberka potovati v Ljubljano, se moraš v Žužemberku ob 6. uri zjutraj vsesti na poštni voz, moraš v Trebnjem celo dopoldne vlaka čakati in dospel boš v Ljubljano ob 1/2.8. uri popoldne. Istotako se ti godi, ako hočeš iz Ljubljane v Žužemberk: od 1. ure popoldne pa do 1/2.8. ure zvečer te vozarijo po raznih ovinkih in klancih, da moraš biti sit, če tudi ničesa jedel nisi. Nisem pa pri tem upošteval, koliko je poleg izgube časa še nepotrebnih stroškov po železnici. — Poštna zveza Trebnje - Zužemberk je tudi jako težavna in nerodna. Ne gledé na to, da je med Trebnjem, Občino in Dobrničem do 9 kilometrov ovinka, je cesta jako slaba; boljša pa biti ne more, ker na celi črti Trebnje - Zužemberk ni skoraj nič ravnega, ampak vedni klanci — pa kakšni! Ni čuda, da vozi pošta v najugodnejšem času dve in pol uri pot, katero vsak pešec čez hrib v dveh urah prehodi. V snegu in ob nalivih je pa pot tudi nevarna. Zametje in velik sneg po senčnih gozdih pripravijo poštne vozove v veliko nevarnost, zato si poštno upraviteljstvo v Trebnjem ni vedelo drugače pomagati, vozilo je z navadnimi „lojtricami“. Jeseni pa in spomladi, ko nastopajo povodnji, takrat je dobrniška dolina vsa preplavljena. Po cesti dere potok, da je daleč ni videti. Pisec teh vrstic se je že parkrat v zadnjih dveh letih vozil s pošto, ko se prednja kolesa niso videla iz vode sredi ceste in je bil voz v največji nevarnosti, da ga deroča voda prevrne. Kaj bi se lahko zgodilo, da niso konji zanesljivi! Zveza Trebnje-Zužemberk je pa slednjit tudi brezkoristna, kajti med potjo ne opravlja nobene pošte, ker je ni. — Ne bom našteval daljnih razlogov, saj so omenjeni dovolj važni in dovolj dokazujejo slavnemu e. kr. poštному oblastvu, naj zvezo Trebnje-Zužemberk opusti in naj napravi novo poštno zvezo Zatičina kolodvor-Zužemberk Straža ali vsaj Zatičina-Zužemberk. Sedaj je krška dolina brez poštne zveze. Ako hoče kdo pisati s Krke v Zagradec, kamor je jedno uro hoda, gre pismo v Zatičino, Trebnje, Zužemberk in pride čez dva dni v Zagradec. Ako piše kdo iz Soteske — kjer je poleg župnega in šolskega urada še knežji grad in obilo lesnega prometa — v Toplice, jedno uro oddaljene, pojde pismo na Dvor Zužemberk-Trebnje-Novu Mesto in bo čez dva dni priromalo v Toplice, in to v isti občini. Take so pri nas poštne razmere ob koncu 19. stoletja. — Nova poštna zveza, ki ne bo skoro nič daljša, kakor ste sedanjí dve, bo vse te kraje združila in opravljalá lahko pet poštних uradov: Krko, Zagradec, Zužemberk, Dvor in Toplice. Imela bo na jedno in drugo stran vedno dovolj potnikov, ker promet je živahen na obe strani. Cesta od Zatičine do Straže je lepa, ravna, brez klancev, brez ovinkov. Dokler ni bilo železnice, je bil do malega ves promet med Ljubljano in Novim Mestom na tej cesti. — Pošta bo dohajala n. pr. v Zužemberk vsaj poldrugo uro prej, zaradi vlaka in boljše ceste, kakor sedaj pride. Od sedanje poštne zveze nima prebivalstvo krške doline skoro nič, nova poštna zveza pa bo velika dobrota za vse pošte krške doline, in tem je prideljenih do 18.000 prebivalcev. Splošna želja prebivalstva je, naj se nova zveza skoraj napravi. Poštni upravi sami bo v veliko korist, ker jej ne bo treba plačevati „potov“, ki nosijo pošto iz Zatičine na Krko, iz Zužemberka v Zagradec in na Dvor. — Ako je pa korist prebivalstva očitna — saj pošta je vendar le zaradi ljudi — korist poštne oblasti same, očitna je tudi dolžnost e. kr. poštne vođstva, ugoditi občini želji. Interesovane občine so, kakor čujemo, za novo zvezo že vložile z

mnogimi razlogi podprto prošnjo, katero sl. poštno vodstvo posebno sedaj lahko usliši, ko ima oddati trebanjsko pošto novemu upravitelju.

(V Novem Mestu) 5. list. Na vse načine skušajo nekateri listi spraviti pri priprostem ljudstvu duhovnike ob veljavo. Ali reči moramo, da se jim k sreči poskusi še niso prav posrečili. Saj v nekaterih krajih še nič ali jako malo. Ljudstvo ljubi iskreno svoje goreče dušne pastirje. To smo zadnje dni videli v Brusnicah in Mirni peči. Preč. gosp. župnik Val. Bergant se je odpravil iz Brusnice v svojo novo župnijo Mirno peč. Kako so ga težko pustili Brusničani! Kako so hodili prosit njega in višje, da bi ga še obdržali v svoji sredi! Seveda, koliko jim je pa storil dobrega v 10 letih, kar je bil pri njih. On je zares visoko povzdignil Brusnice. Kakošna je bila prej cerkev! Ali pa sedaj! Župnija je majhna. Pa sedanja župna cerkev, kakor jo je popravil župnik Bergant, bi delala čast tudi veliki župniji. Precej ko stopiš vanjo, se ti prikupi: Prostorna je, lepo svetla, z lepimi oltarji in z lepimi podobami. Take podobe ni daleč kakor je Lurška Mati Božja in sv. Frančišek, — delo g. Ant. Kušlana. — Pri tej priliki si ne moremo kaj, da ne bi priporočili tega podobarja novomeškega. Rojak je naš. Dobro izurjen v podobarstvu. Pa tako malo dela dobi doma, da mora z večine po Hrvaškem in Dalmaciji iskati zaslužka. Dajmo domačinom doma delo, če le moremo! Kako prav ima I. Sovran, kar je oni dan pisal v „Slovencu“ o tej stvari! Pa saj tudi niso tako slabi naši umetniki. Dosedajni brusniški župnik se ni še nikoli kesal, da je dal delati g. Ant. Kušlanu te podobe kakor tudi tabernakelj. — G. župnik je popravil tudi župnišče; sploh vse tako lepo uredil, da bo naslednik lahko vesel. Svojim duhovnijanom je bil res pravi oče. Zato so se pač po pravici s solzami v obeh poslovlili od njega. A po pravici so tudi Mirnopečani sprejeli svojega župnika tako prijazno in veselo 3. listopada. Lepo število mož se mu je pripeljalo nasproti. In med pokanjem topičev so ga peljali skozi slavoloke v vas, ki je bila vsa v zastavah, in kjer je čakalo mnogo drugih ljudij. Zvečer je bila celo razsvetljava. Bog daj, da bi g. župnika vedno tako radi imeli, kakor so ga radi in veseli sprejeli! — Je že tako: nekateri nastopajo nove službe, drugi se umičejo. Kakor že sporočeno, je umrl 2. list. župnik Jakšič. Pogreb je bil v sredo popoldne 4. list. prav lep. Iz bolnišnice usmiljenih bratov v Kandiji ga je spremilo k zadnjemu počitku na novomeško pokopališče dosti duhovnikov od blizu in daleč. Pokopal ga je mil. g. prošt Peter Urh. O zapuščini rankega župnika, ki je baje zelo velika, se mnogo govori. Kakor čujemo, jo je tako uravnal, da jo porabi knezoškofijski ordinarijat za dobre namene. — Istega dne so pokopali v Šmihelu pri Novem Mestu blago sestro g. prelata dr. I. Kulavica. Pala je bila doma v hiši tako nesrečno, da je morala umreti. Pokopal jo je brat g. prelat. Naj v miru počiva!

(Darovi.) Za Jeranovo dijaško mizo: Preč. g. profesor J. Gnjezda 3 gld. — Č. g. vpok. župnik Val. Skul v Št. Jurji pri Kranju 1 gld. za dijaško mizo, 1 gld. za Salezijance, 1 gld. za kruhe sv. Antona. — Za velikovško šolo udje družbe svet. Mohorja v st. jakovski fari v Ljubljani 4 gld. — Gosp. Janez Oblak, mestni kaplan pri sv. Jakobu 3 gld. za Jeranovo dijaško mizo. — Bog plačaj.

(Zahvala.) Ker sem povodom svojega imendana od vseh strani čestitke v tako obilnem številu dobil, da mi ni mogoče, se vsakemu svojih častilcev posebno se zahvaliti, naj blagovolijo, da po tej poti vsim svojo prisrčno zahvalo izrazim.

Dr. Klofutar, stolni prošt.

(Izgubila se je) dvanajstletna učenka sestega razreda tukajšnje nemške dekliške ljudske šole, Ivana Schwarz, hči poslovođje v tukajšnji delalnici južne železnice; pogreša se od srede, 4. t. m. — Otrok zapustil je ta dan popoldne po 4. uri šolsko poslopje in od tedaj ga je zmanjkalo. Ivana Schwarz je srednje velika, plavolasa, ima črne oči; oblečena je bila v rudečo karirano letno obleko, ter je imela bel klobuk. — Prosi se, vse kar bi utegnilo privedi na sled izgubljene, naznaniti tukajšnjemu policijskemu komisarijatu, ali pa starišem, stanujočim na Resljevi cesti, železniška hiša B. Domneva se, da je Ivana Schwarz utekla iz

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurzem listu
saznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

strahu pred stariši, ker je bila 4. t. m. kaznovana v soli.

(Nameščenja in premeščenja duhovnikov v goriski nadškofiji.) Gospod Kranjec, župnik v Breginju, je dobil župnijo Šmarje; č. g. Čigon vikarijat Vojšćico; g. Stubelj, kapelan v Černičah, vikarijat Veliki Dol; gospod Čargo, vikar v Ligu, vikarijat Gorenje Polje; g. Jarec vikarijat Ročinj, g. Leben vikarijat Libušnje, g. Mežan vikarijat Lokovec, g. Štrakelj vikarijat Vertobja, g. Koršič kaplanijo v Rifenbergu, g. Abram kaplanijo v Černičah, g. Geat službo kateheta v Trziču. Čč. gg. novomašniki dobili so sledeče kapelanije: Maghet v Biljani, Meizlik v Gradežu, Barbieri v Vermiljanu, Gratton v Ajelu, Parmeggiani v St. Petru pri Soči, Pečenko v Kanalu, Pelicon v Mirnu, Volani v Ogleju, Cubej v Kobaridu in Calligaris je dobil službo veroučitelja v Gradišču.

(Kje je prosta volitev?) Iz Celovca, dne 5. nov. V državnem zboru so v zadnjem času obravnavali o tem, kako naj se varuje prostost volitve. Državni zbor se ni sprejel predloga, da naj se prostost volitve posebej varuje in da se primerno kaznuje, kdor bi volilcem kratil volilno pravico in slobodo. Da bi že imeli tako postavbo, potem bi se morala slaba go-diti znanemu bistriškemu paši, vodji Tobeitz u. — Pri zadnji deželnozborski volitvi na Bistrici v Rožu je zmagal Tobeitz s svojimi, pa kako! Pred volitvijo je poslal k vsem volilcem, ki so le količkaj odvisni od fužin. Vsak se je moral podpisati, da pride k posvetovanju v fužinsko restavracijo, kjer se je zbranim zažugalo, da mora vsak dati glas le Tobeitzevi liberalni stranki, ker drugače takoj zgubi delo in zaslužek. Dotično polo je poslal tudi fužin-skemu delavcu, posestniku Jožefu Serajniku po domače Lipec-u. Le-ta pa je odgovoril, da ne podpiše in ne pride k posvetovanju, pa tudi ne k volitvi, ker ne voli z nobeno stranko. Na ta odgovor je T. sam prišel k Serajniku, ko je ravno bil pri delu na plavžu, in mu rekel: „Serajnik, ali ne pojdete k volitvi?“ Odgovoril je: „Ne“. Na to Tobeitz: „Štirinajst dni imate pri meni še dela“. Serajnik: „Je že prav“. Tako mu je bilo delo odpovedano, ker si ni dal vzeti svoje prepričanje. Triindvajset let, od sušca 1874 do kimovca 1896 je delal Serajnik v fužinah, „na polno zadovoljnost“, kakor pravijo delavske bukvice. Najboljše moči je porabil pri težkem delu v fužinah; sedaj pa mora na mah zapustiti delo, ker v političnem oziru noče plesati, kakor mu žvižga liberalce Tobeitz. Da, „liberalno“ je tako postopanje, kaj ne! Tobeitz-u pa bi bilo svetovati, da se poda na Ogersko; tam bi bil mož pri volitvah na svojem mestu, Banfy mu da gotovo še kako odlikovanje! — Serajnik je plačeval tudi svoje doneske v zavarovalnico za starost (Altersversorgungskasse) skozi 12 let. Sedaj sta se mu povrnili dve tretjini uplačanega denarja! — Hodil je pri deželni vladi in okrajnemu glavarstvu poprašat, ali ga morejo braniti, ker ga odpušča Tobeitz samo zaradi volitev. Rekli se mu, da ne morejo pomagati!!! Tako se godi poštememu in pridnemu slovenskemu delavcu koncem 19. stoletja tam, kjer ima liberalce besedo in moč. Rezke besede nam silijo v pero, a dosti bodi, da smo opisali samo konkretni slučaj, komentar napravi si vsak za-se. Ta slučaj zopet glasno opominja vse poklicane kroge, zlasti poslance, da vendar enkrat varujejo prosto volitev!

Društva.

(Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju) je zadnje mesece prejelo raznih daril. Iz Novega mesta je g. Milan Škerlj, pravnik, poslal 25 gld. 30 novč. kot polovico čistega dohodka akademije, katero so novo-meški visokošolci priredili v korist podpornemu društvu na Dunaju in podporni zalogi v Gradu. — Iz Novega mesta je dalje društvu poslal g. Aleks. Sešek, sedaj jur. cand. v Gradu 15 gld. 50 novč., katere so darovali gg.: J. Gerdešič, c. kr. okr. sodnijski predsednik; dr. Gestrin, c. kr. sodni svetnik; dr. V. Žitek, odvetnik po 2 gld.; gos-podičina Hermina Seidl, posestnica; g. dr. Fr. Detela; c. k. gimn. ravnatelj, g. Rebek, višji davčni nadzornik, g. J. Seidl, trgovec, g. J. Mohar, ravnatelj pomožnih uradov, g. Perko, trgovec po 1 gld.; nadalje so darovali: gospa Mara Novak, gg. Končan, trgovec, Jos. Mehora, trgovec, I. Trdina, c. k. prof. v p., Martin Petelin, c. k. profesor — vsi v Novem mestu; g. Josip Petrič, trgovec v Ljubljani, in gosp. Valentin Oblak, trgovec v Novem mestu, po 50 novč. Na Dunaju so darovali: Vč. g. dr. Andrej Karlin, c. kr. prof. v Ljubljani, g. dr. Janko Hočevar, adv. kand. na Dunaju 5 gld., g. Jož. Preser, c. k. uradnik na Dunaju 3 gld., dr. Kl. Sechun, dvorni in sodni adv. na Dunaju 7 gld. (drugo darilo). Gospa Marija Primožič, c. k. prof. soproga 5 gld., g. J. Navratil, vodja pomožnih uradov pri najvišem sodišču 5 gld., Slovenec, ki ne želi biti imenovan, 20 gld., Slavna hranilno in posojilno društvo v Ptuiju je poslalo 20 gld., Slavna ormoška posojilnica 15 gld. — Vč. g. Anton Pipan, kapelan c. in kr. mornarice v Pulju je mej tamošnjimi Slo-venci, ki ne želijo biti imenovani, nabral 10 gld. — Gosp. Alojzij Pavlin, c. k. živinozdravnik v Rogateu je za društvo nabral 7 gld., katere so darovali: Vč. gg. Jožef Tombah, duh. svet., dekan itd., Jožef Cerjak, vikarij, Jož. Trafenik, duhoven, gg. Aleks. Orožen, davkar, Alojzij Pavlin, živinozdravnik (po 1 gld.) in gg. Franc in Ivan Ogrizek, Simon Sekirnik in Jož. Berlizg (po 50 novč.). Iskrena bodi hvala vsem darovalcem! — Dalje darove sprejema društveni blagajnik vč. g. dr. Fr. Sedej, c. in kr. dvorni kapelan, ravnatelj Avgustineju, Dunaj I., Augustinerstrasse 7.

Telegrami.

Dunaj, 9. novembra. Presvetla cesarica je dospela včeraj zvečer iz Monakovega.

Dunaj, 9. novembra. Imunitetni odsek je sklenil na nujni predlog posl. Pacaka glede poslaniške dolžnosti pričevanja, da se predloži poslanski zbornici načrt zakona, v katerem se določa, da smejo sodišča siliti člane državnega in deželnega zbora ter delegacij le tedaj k pričevanju proti tretjim oseb-am, katere so omenjali ali katerih virov so se posluževali pri izvrševanju svojega po-klica, ako v to dovoli oni postavodajalni za-stop, kateremu pripadajo.

Dunaj, 9. novembra. Skupni vspeh de-želnozborskih volitev v mestnih občinah na Nižje-Avstrijskem je nastopni: 23 kršč. soc., 10 liberalcev in jeden pristaš nemške ljudske stranke. Liberalci so izgubili sedem sedežev, Schönerijanci pa dva. — Pri ožji volitvi v Waidhofenu n. T. je zmagal nemški napred-njak dr. Kopp s 479 glasovi proti Schöne-rijancu Dötzu, ki je dobil le 278 glasov.

Rim, 9. novembra. „Agencia Stefani“ poroča iz Masave, da se je podalo včeraj več tigrinskih vodij, mej njimi več duhov-nikov, k Meneliku v Šoa; trdi se, da se poda tudi Ras Mangaša v imenovano mesto.

Pomirljivo
sliz razkrajajoče in izvrstnega okusa so
antikataralične pastile lekarja Piccolija v Ljubljani
(Dunajska cesta)
katere učinkujejo proti hripavosti in olajšujejo kašelj. — Cena
škatljci 25 kr., 10 škatljice gld. 2.—. 124 (50-37) 4

Proti katarom
soplnih organov, pri nahu, hri-pavosti in vratnih oteklinah zdrav-niško priporočana je 10 40 II.
GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužns
KISELINE
katera se z vspehom rabi sama ali pome-šana z gorkim mlekom.
Ta miloraztapljajoče, osvežujoče in pomirljivo deluje, pospešuje ločitev sleza in se v tacihi slučajih posebno dobro obnese.
Henrik Mattoni v Giesshübl Sauerbrunn.

Umrli so:
4. novembra. Kristina Kos, policijskega agenta hči, 61, leta, Breg 6, morbus Brightii po škarlatici.
6. novembra. Franc Sedlak, umir. c. kr. davkar, 72 let, Gospodske ulice 10, vsled raka na jetrih.
7. novembra. Ivana Rozman, delavka, 30 let, Kravja do-lina 23, jetika. — Marija Černe, posestnica, 50 let, Razpotne ulice 4, kap na možgane.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera-tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
7	9. zvečer	733.1	9.2	brezv.	oblačno	
8	7. zjutraj 2. popol.	728.3 728.1	8.6 11.9	sl. vszvzh. sr. jzjah.	megla poloblačno	10.2
8	9. zvečer	73.88	8.8	brezv.	oblačno	
9	7. zjutraj 2. popol.	729.2 730.8	8.0 10.3	sr. svzh. sr. szah.	oblačno	4.4

Srednja temperatura sobote 7.3°, za 1.7° nad normalom.
Srednja temperatura nedelje 9.8°, za 4.4° nad normalom.

Organist in cerkovnik,
kateri je že 7 let služil kot taki, išče nove službe.
Dovršil je tudi orgljarsko službo v Ljubljani.
Več pové upravništvo „Slovenca“ 732 3-1

Spretna kasirka
z dobrimi spričevali in večletno prakso, obeh de-želnih jezikov v govoru in pismu zmožna, dobi v moji manufakturni prodajalnici stalno službo.
Fran Ksav. Souvan,
Ljubljana.
741 2-1

Prodaja materijala od knežjega dvorca.
Od porušenega knežjega dvorca v Ljub-ljani prodajam po nizki ceni
stavbinski in drugi materijal,
kot: opeko, vezi, vrata, okna itd. itd.
na lici mesta ali pa na svojem domu v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14.
Val. Accetto,
zidarski mojster.
554 62-41

Dunajska borza.

Dne 9. novembra.		Dne 7. novembra.	
Skupni državni dolg v notah	101 gld. 35 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	144 gld. 75 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 . 35 .	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	154 . 50 .
Avstrijska zlata renta 4%	122 . 25 .	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	193 . — .
Avstrijska kronna renta 4%, 200 kron	101 . 05 .	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 . 10 .
Ogerska zlata renta 4%	122 . 25 .	Tisine srečke 4%, 100 gld.	137 . — .
Ogerska kronna renta 4%, 200 kron	99 . 35 .	Dunavske vravnave srečke 5%	130 . — .
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	937 . — .	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	108 . — .
Kreditne delnice, 160 gld.	365 . 75 .	Posojilo goriškega mesta	112 . — .
London vista	119 . 85 .	4% kranjsko deželno posojilo	99 . 25 .
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 . 80 .	Zastavna pisma av. osr zem.-kred. banke 4%	99 . 35 .
20 mark	11 . 76 .	Prijoritne obveznice državne železnice	220 . 50 .
20 frankov (napoleonodor)	9 . 53 .	južne železnice 3%	171 . 35 .
Italijanski bankovci	44 . 45 .	južne železnice 5%	127 . 75 .
C. kr. cekini	5 . 69 .	dolenjskih železnice 4%	99 . 50 .
		Kreditne srečke, 100 gld.	197 gld. 50 kr
		4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140 . — .
		Avstrijskega rubežnega križa srečke, 10 gld.	17 . 70 .
		Rudolfove srečke, 10 gld.	23 . — .
		Salmove srečke, 40 gld.	70 . — .
		St. Genois srečke, 40 gld.	71 . 25 .
		Waldsteinske srečke, 20 gld.	60 . — .
		Ljubljanske srečke	23 . 75 .
		Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153 . 50 .
		Akcije Ferdinandovesev železn., 1000 gl. st. v.	3375 . — .
		Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	421 . — .
		Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	100 . 50 .
		Dunajskih lokal. železnice delniška družba	64 . — .
		Montanska družba avstr. plan.	84 . 20 .
		Trbovejska premogarska družba, 70 gld.	155 . 50 .
		Papirnih rubljev 100	127 . 50 .

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za izgube pri izrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kuliantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vsaki sveti za dosoga kolikor je mogoče visocega
obravnavanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.